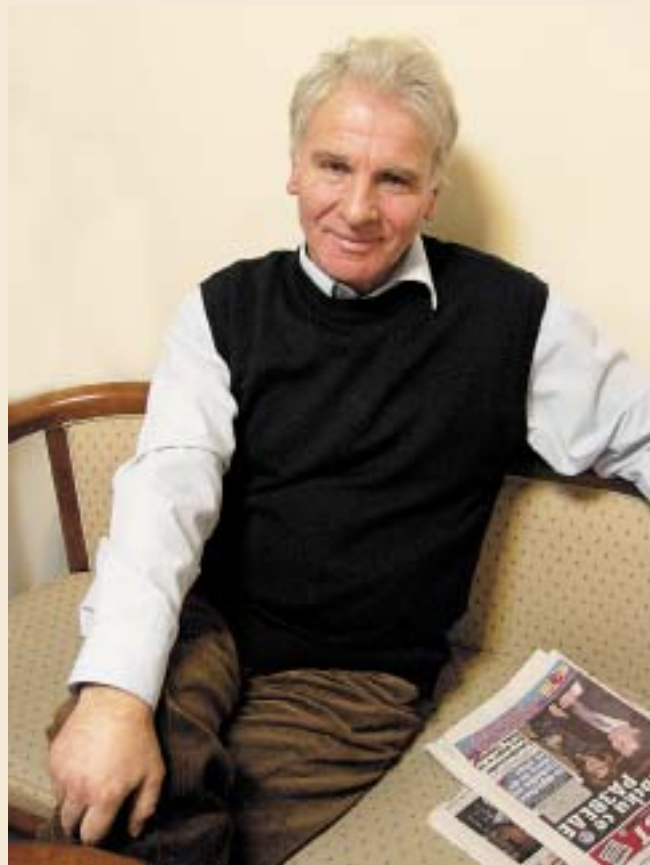

За карикатурата се вели дека е fino дотерување на нештата. Кога имаат поинаков тек од предвидениот, на сцена стапува карикатуристот за да ги "коригира", дообликува и да ја раскаже нивната вистинска приказна. Со децении наназад Мирослав Георгиевски неуморно и верно ја отсликува нашата трула реалност, преку неговата карикатура. За македонската карикатура вели дека може да воочи, но не и да поправи, но доколку ја нема општеството ќе трпи огромна штета. Георгиевски несомнено е водечка фигура во македонската карикатура, а потврда за авторитетното и квалитетно реноме се шестте награди кои ги освои минатата година, од кои најдраги му се онаа за стрип во Моростика и титулата "Мајстор на карикатура", освоена во Кина.

Разговорот го водеше:
Ружица ГОЧЕВСКА

Во моментот, во Македонија со карикатура се занимаваат само неколкумина, но сепак каде и да се појават тие не остануваат без награди. На што се должи ваквиот рејтинг?

ГЕОРГИЕВСКИ: На Аристотел (се шегувам), но тој како роден Македонец рекол: "Единствено суштество кое се смее е човекот, а тоа доаѓа од светлината, односно директно од нашето сонце", потоа нашата местоположба и големина нè упатуваат секогаш на анализа и индиректно справување со политичките состојби.

Го спомнавте големиот учител и филозоф Аристотел, нели тоа е многу далеку за почетоците на македонската карикатура?

ГЕОРГИЕВСКИ: Ако го погледнете сатирот од Стоби и ако ја познавате азбуката во изразување со карикатури, веднаш ќе ја воочите пренагласеноста на движењето и погледот. Истото може да се каже и за маската во Охрид, во која со вешт потег се изразени и трагедијата и смеата истовремено.

КАРИКАТУРАТА Е ГОЛЕМ П РАЗЛИКУВАЊЕ НА ВИСТИ

☀️ Но, во христијанска Македонија сигурно немало простор за шеги, па и карикатура. Како што е познато светците не се смеат или суштината е поинаква?

ГЕОРГИЕВСКИ: Со самото најавување на христијанството, вештите раце на Македонецот од Винаца ги создал виничките икони кои ја раскажуваат приказната за христијаните на ликовен и на сатиричен начин. Потоа, извесна слобода со призивок на карикатуралност и сатира внеле учениците на Климент и Наум, секаде каде што работеле на фреските и на иконите. Погледнете ја Аврамовата жртва во Софија, потоа кратовската икона на Богородица со усни кои се подготвуваат за бакнеж, Мирославлевото евангелие кое е декорирано со

карикатури и сатира, илустрациите на псалмот 148 од Лесново, иконата "Свети Климент и Наум ги лекуваат умоболните", каде од главите им излегуваат ѓаволчиња. Познати се и карикатурите на Кирил Пејчиновиќ и јеромонахот Арсениј, кој на својата автокарикатура ќе напише: "Ова е Арсение будалетинка од Теаречка". Ќе го завршам тој период со Папрадишки, кој во манастирот "Св. Јоаким Осоговски", во пеколот ќе го стави никој друг туку Никола Пашиќ.

☀️ Што се случува со карикатурата во првата половина од минатиот век?

ГЕОРГИЕВСКИ: Карикатуристите од Македонија ја делат судбината на македонскиот народ, но дарбата за воочу-

вање, анализирање и лаконско изразување преку карикатура не ги напушта, па тие како професионалци работат по балканските земји во тамошните весници. Од многуте, би се задржал на А. Божинов, за кој може да се каже дека станал светски познат карикатурист објавувајќи дури и во Америка. Позната од времето на Илинденското востание е карикатурата со Абдул Хамид Паша, како жонглира со главите на востаниците. Не може да се заобиколи ниту неговата книга "Македонија во карикатури", издадена во дваесеттите години на минатиот век.

И во Скопје имало карикатуристи кои се собирале околу нивното списание "Каравалје", од кои попознати се: Мартиновски, Коџоман, Коробар, Андон Дуков и други. Од тоа време датира и нотесот со карикатури на Блаже Конески.

☀️ Има ли, кои се и како работат карикатуристите во социјализмот?

ГЕОРГИЕВСКИ: Со појавувањето на Василије Поповиќ-Цицо и неговото "чедо" "Остен" се направи клима за да се појават голем број бардови не на македонската, туку на југословенската карикатура: Д. Кондовски, Чакеља, Козар, Асим, Д. Марковиќ, Д. Михајлов, Страчковски, Кирик, А. Клас, И. Попилиев, Боројевиќ, А. Василевски, П. Јавевски, Гишо (Бастер Китон во македонската карикатура), С. Божиновска, Д. Станковски, Д. Чудо, Н. Ангелковски и уште педесеттина други.

Најголем врв македонските карикатуристи достигнуваат кога во осумдесеттите години "Остен" е прогласен за најдобро хумористично сатирично списание.

Покрај другото, светските карикатуристи на Скопје му ја укажуваат честа секоја година да изложуваат во галеријата "Остен" која стана "Светска галерија на карикатура".

☀️ Транзицијата уништи многу вредности. Дали и карикатурата е нејзина колатерална штета?

ГЕОРГИЕВСКИ: Во право сте. Прво се уништи Друштвото на карикатуристи на Македонија, потоа по 60 години дејност пропадна списанието "Остен". Минатата година се стави крај на 36-годишното постоење на Светската галерија на карикатури. Верувале или не, Македонија е држава во која нема професионално вработен карикатурист. Денес, јас лично, Д. Марковиќ и Д. Михајлов работиме како хонорарни соработници. Ја имам таа среќа што во неделникот "Македонско сонце" ја имам таа привилегија да се изразам со карикатура на традиционален начин.

Но, дека карикатурата е како феникс доказ се неколкуте извонредни стрип-цртачи и карикатуристи Сотировски и Стевац.

ОСРЕДНИК ЗА НАТА ОД ЛАГАТА